

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Gemeente Koggenland

Opdrachtgever Gemeente Koggenland, de heer N. Koppes
Opgesteld door Folkert Jongsma, Bart Ellenbroek en Marieke Stevering
Kenmerk U150419 - 2465001 definitief rapport
Datum 29 maart 2016

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Proces Integraal Huisvestingsplan	4
1.2.1	Bilaterale gesprekken	4
1.2.2	Visiebijeenkomst	4
1.2.3	Bijeenkomst scenario-ontwikkeling	5
1.2.4	Concept eindrapport	5
1.2.5	Eindrapport	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Actuele situatie	7
2.1	Huidige situatie	7
2.2	Leerlingenprognoses	8
2.3	Vergelijking prognoses met werkelijke cijfers	9
2.4	Nuancering leerlingenprognoses op basis gegevens schoolbesturen	10
3	Wettelijk kader	11
3.1	Algemeen	11
3.2	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Koggenland 2015	11
3.3	Passend onderwijs	12
3.4	Wet OKE	12
3.5	Regelgeving Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Jeugdwet en Participatiewet	13
3.6	Conclusie	13
4	Visie schoolbesturen	14
4.1	SKO West-Friesland	14
4.2	Stichting Allure	14
4.3	Visie schoolbesturen in beeld	14
4.3.1	SKO West-Friesland	14
4.3.2	Stichting Allure	15
5	Visie Gemeente Koggenland	16
5.1	Gemeentelijke visie in beeld	16
6	Gezamenlijk gedragen visie	17
6.1	Algemeen	17
6.2	Toekomstbestendige oplossing	17
6.3	Samenwerking en samenwonen	17
6.4	Leefbaarheid	18
7	Scenario-ontwikkeling	19
7.1	Algemeen	19
7.2	Per kern	19
7.2.1	Obdam	19
7.2.2	Ursem	20

7.2.3 Avenhorn / De Goorn	20
7.2.4 Zuidermeer	21
7.2.5 Spierdijk	22
7.2.6 Hensbroek	22
7.2.7 Berkhout	23
8 Vervolg	24
Bijlage 1- factsheets scholen	25
Bijlage 2- samenvatting meerjarenonderhoudsplan scholen	26
Bijlage 3- matrix scenario-ontwikkeling cluster Avenhorn /De Goorn	27
Bijlage 4 - financiële doorrekening scenario's Avenhorn / De Goorn	28
Bijlage 5- vergelijking prognoses I&O Research, DUO en schoolbesturen	29
Bijlage 6 - vergelijking prognoses I&O Research met prognoses schoolbestuur	30
Bijlage 7- vergelijking prognoses DUO met prognoses schoolbestuur	31

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Koggenland en de schoolbesturen Stichting Allure en SKO West-Friesland hebben de ambitie om een gezamenlijke visie te formuleren op onderwijshuisvesting in de gemeente Koggenland. Deze visie moet als onderlegger fungeren voor toekomstbestendige besluiten over de huisvesting van het onderwijs in de gemeente.

Directe aanleiding tot het formuleren van een visie op onderwijshuisvesting is, naast een sterke daling van het aantal leerlingen in het basisonderwijs, de huisvestingssituatie van De Leveling en De Overhaal in Avenhorn. Dit is al langere tijd het onderwerp van gesprek. Er zijn meerdere onderzoeken gedaan naar de toekomstbestendigheid van deze schoolgebouwen. In de loop van de tijd is ook een koppeling gemaakt met de Grosthuiserschool en de Jozefschool.

De te formuleren visie op onderwijshuisvesting vormt de basis voor duurzame en toekomstbestendige oplossingen voor onderwijshuisvesting in de gemeente Koggenland in het algemeen en Avenhorn / De Goorn in het bijzonder.

1.2 Proces Integraal Huisvestingsplan

In deze paragraaf beschrijven we het proces welke geleid heeft tot onderhavig eindrapport.

1.2.1 Bilaterale gesprekken

Op basis van actuele thema's is met de schoolbesturen een gesprek gevoerd. Ook met de wethouder onderwijs en enkele ambtelijke vertegenwoordigers (welzijn, jeugd, onderwijs en ruimtelijke ontwikkeling) zijn de thema's besproken.

De behandelde thema's zijn:

- visie op het onderwijs en samenwerken/samenwonen met schoolbesturen en kindvoorzieningen nu en in de toekomst (integrale kindcentra);
- demografische ontwikkelingen op het niveau van dorp en buurtschap;
- spreiding van voorzieningen;
- leerlingenprognoses;
- spreiding over dorpen en wijken (natuurlijke barrières);
- passend onderwijs;
- relatie met overige maatschappelijke voorzieningen (o.a. bibliotheek);
- duurzaamheid/flexibiliteit;
- financiële kaders.

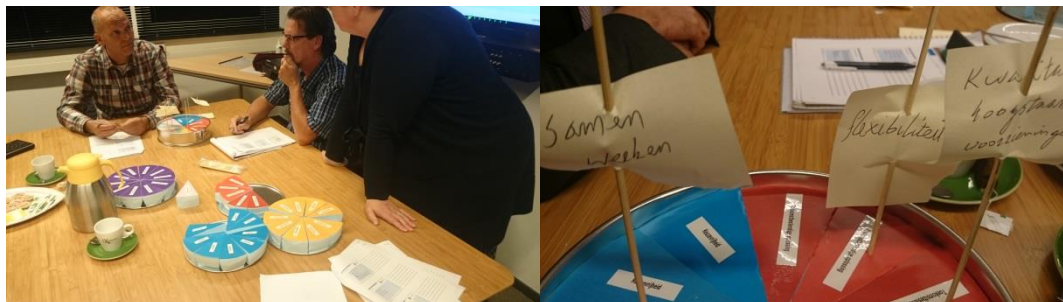
Tijdens de gesprekken met de schoolbesturen is daarnaast ook ingegaan op de functionele en technische staat van de onderwijsgebouwen. In het gesprek met de gemeente is tevens ingegaan op relevante ontwikkelingen ten aanzien van jeugdbeleid, welzijnsbeleid, de WMO en het gemeentelijke accommodatiebeleid.

1.2.2 Visiebijeenkomst

In de visiebijeenkomst hebben we door middel van een interactieve werkvorm de eerste stappen gezet voor een gedragen visie op onderwijshuisvesting. Deze werkvorm hebben we ingezet op basis van informatie uit de bilaterale gesprekken en andere ontvangen feitelijke data. Het doel hiervan was te komen tot een gedragen visie op onderwijs(huisvesting) in Koggenland, voor de korte en middellange termijn.

De interactieve sessie heeft plaatsgevonden middels de werkvorm 'kiezen en delen'.

Door het kiezen en onderbouwen van kleurige taartpunten en het aanbrengen van *toppings* (accenten) hebben de schoolbesturen en de gemeente aangegeven welke prioriteit ze geven aan de diverse inhoudelijke thema's. Door middel van een korte *pitch* hebben de schoolbesturen en de gemeente de eigen strategische visie op onderwijshuisvesting aan elkaar toegelicht.



De uitkomsten van de bilaterale gesprekken en de visiebijeenkomst zijn verwerkt in de hoofdstukken 4, 5 en 6.

1.2.3 Bijeenkomst scenario-ontwikkeling

Ten behoeve van de ontwikkeling van scenario's in ruimtelijke zin, is een bijeenkomst georganiseerd met als doel mogelijke scenario's voor de toekomst van het onderwijs in de gemeente Koggenland uiteen te zetten. Dit is gebeurd door het toetsen van de huidige situatie aan de uitkomsten van de visiebijeenkomst. In deze bijeenkomst was het van belang de betrokken partijen *out of the box*, buiten de grenzen van hun eigen organisatie, naar de toekomstige situatie te laten kijken.

Opdrachten bij de scenario's waren:

- Het creëren van de meest ideale oplossing met een goede balans tussen vraag en aanbod van onderwijsvoorzieningen in de diverse kernen en buurtschappen. Welke kansen liggen er?
- Het handhaven van de huidige situatie. Wat betekent dit (op termijn)?

De uitkomsten van deze tweede bijeenkomst zijn verwerkt in hoofdstuk 7.

Voor Avenhorn / De Goorn zijn meerdere scenario's besproken, deze zijn zowel financieel als inhoudelijk met elkaar vergeleken. Deze vergelijking is in een matrix gezet die separaat is opgenomen als bijlage 3. De financiële analyse is tevens separaat als bijlage 4 bij dit rapport gevoegd.

1.2.4 Concept eindrapport

Op 3 december 2015 is het concept eindrapport aangeboden aan de gemeente en de schoolbesturen. Op 9 december 2015 is dit besproken. Op basis van deze bespreking zijn de stukken aangepast. De aangepaste stukken zijn op 13 januari 2016 besproken.

1.2.5 Eindrapport

Op 22 maart 2016 is het eindrapport aangeboden aan Gemeente Koggenland en de schoolbesturen, voor besluitvorming.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 van dit rapport wordt de aanleiding van het onderzoek en het gelopen proces beschreven. Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van de actuele situatie en de prognoses. Vervolgens brengt het derde hoofdstuk het relevante wettelijke kader in beeld. In hoofdstuk 4,5 en 6 komen achtereenvolgens de visies van de schoolbesturen, de visie van de gemeente en de gezamenlijk gedragen visie in beeld. Hoofdstuk 7 behandelt de verschillende scenario's en ontwikkelingen op kern- en clusterniveau. Tot slot volgen in hoofdstuk 8 de conclusies en aanbevelingen op basis van de informatie uit het hele traject.

2 Actuele situatie

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie in beeld gebracht, hierbij wordt teruggeblikt, vooruitgekeken en een vergelijking gemaakt tussen werkelijke cijfers en prognoses.

2.1 Huidige situatie

In de gemeente Koggenland zijn 12 scholen voor basisonderwijs ressorterend onder twee schoolbesturen, zijnde SKO West-Friesland met zeven scholen en Stichting Allure met vijf scholen.

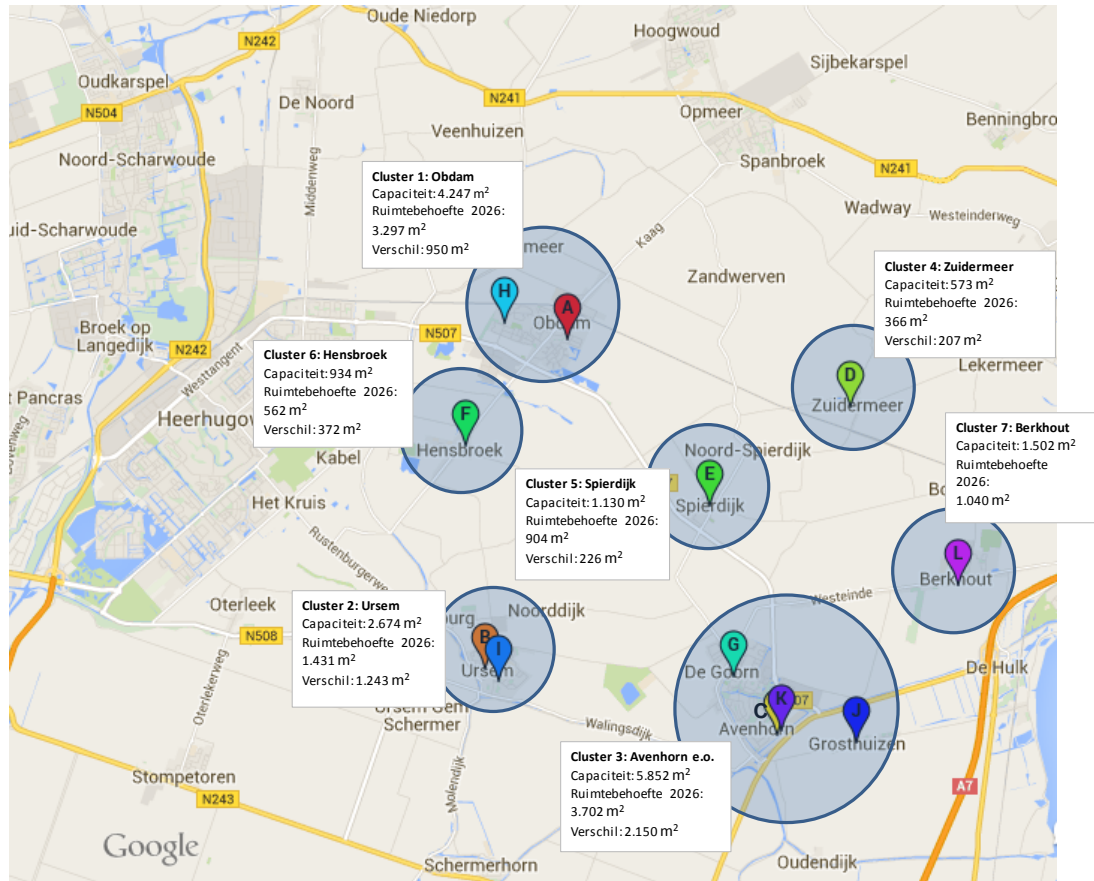
In onderstaande kaart is de geografische spreiding van de scholen over de gemeente weergegeven in zeven clusters:

- 1 Obdam
- 2 Ursem
- 3 Avenhorn / De Goorn / Grosthuisen
- 4 Zuidermeer
- 5 Spierdijk
- 6 Hensbroek
- 7 Berkhout



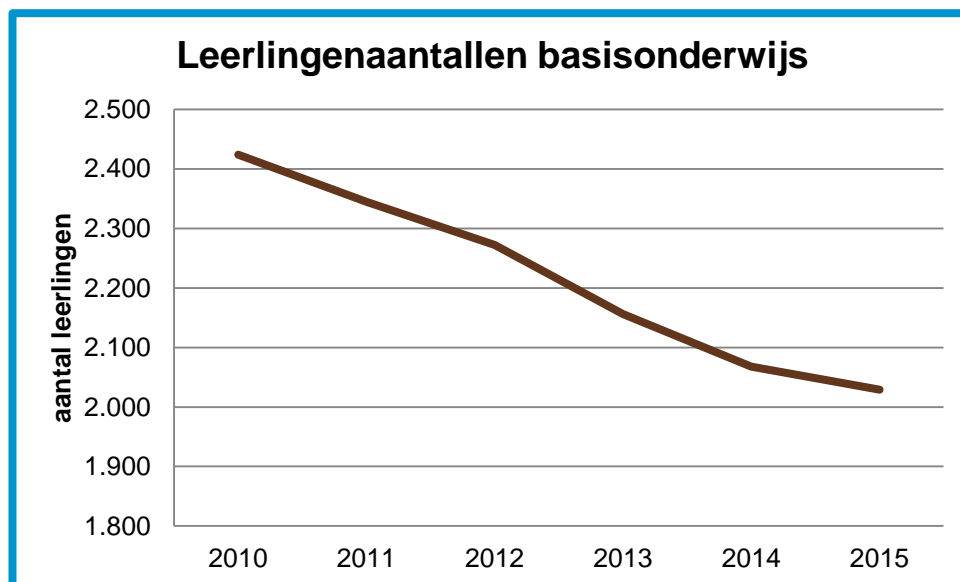
Clusters scholen Koggenland

Datum: 22-10-2015
Versie: 2



In onderstaande tabel zijn de werkelijke leerlingenaantallen vanaf 2010 tot en met 2015 weergegeven. Telkens op teldatum 1 oktober.

Basisonderwijs gemeente Koggenland				aantal leerlingen					
BRIN nr.	naam school	plaatsnaam	naam bestuur	2010	2011	2012	2013	2014	2015
05IF	RK BS de Caegh	OB DAM	SKO West Friesland	452	428	424	422	408	414
06MD	BAVO-School	URSEM	SKO West Friesland	198	190	191	193	195	196
06OA	Basisschool De Overhaal	AVENHORN	SKO West Friesland	222	206	187	161	140	118
07AP	Basissch St Bernadette	ZUIDERMEER	SKO West Friesland	42	40	34	38	41	41
07BI	Jozef en Mariaschool	SPIERDIJK	SKO West Friesland	133	127	115	109	106	102
07WM	RK Basisschool De Ark	HENSBROEK	SKO West Friesland	119	120	120	116	110	109
08OM	Basisschool Jozef	DE GOORN	SKO West Friesland	335	347	367	367	365	372
09GT	Basisschool De Kelderswerf	OB DAM	Stichting Allure	248	230	209	194	170	164
12VS	Basisschool De Langereis	URSEM	Stichting Allure	157	153	121	99	84	74
13BR	De Grosthuizer basisschool	AVENHORN	Stichting Allure	81	77	77	79	78	75
13MJ	Basisschool De leveling	AVENHORN	Stichting Allure	250	241	235	202	196	195
13RD	Geert Holle	BERKHOUT	Stichting Allure	187	186	192	176	175	169
totaal				2.424	2.345	2.272	2.156	2.068	2.029



Uit de tabel en de grafiek blijkt dat het aantal leerlingen op de scholen daalt. In de periode 2010 – 2015 is dit ruim 16%.

2.2 Leerlingenprognoses

Door I&O Research¹ zijn in september 2014 leerlingenprognoses opgesteld voor de basisscholen in de gemeente Koggenland.

¹ Bron: I&O Research – Leerlingenprognose basisonderwijs 2014. Gemeente Koggenland, september 2014.

Leerlingenprognoses* basisonderwijs gemeente Koggenland**																		
naam schoolbestuur	naam school	plaats	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
SKO West Friesland	De Caegh	Obdam	428	424	422	408	406	392	379	376	383	386	386	389	388	388	393	396
SKO West Friesland	Bavoschool	Ursem	190	191	193	182	171	162	163	157	151	153	150	149	143	141	138	136
SKO West Friesland	De Overhaal	Avenhorn	206	187	161	155	151	143	135	131	128	124	120	117	114	114	115	114
SKO West Friesland	St. Bernadette	Zuidermeer	40	34	38	37	35	34	33	32	31	32	32	33	32	32	33	33
SKO West Friesland	Jozef en Mariaschool	Spierdijk	127	115	109	112	115	114	112	111	114	113	117	119	121	126	134	140
SKO West Friesland	De Ark	Hensbroek	120	120	116	112	113	115	108	107	102	95	89	87	83	80	77	72
SKO West Friesland	Jozefschool	De Goorn	347	367	367	353	345	326	308	299	293	284	277	270	263	263	264	263
Stichting Allure	De Kelderswerf	Obdam	230	209	194	187	186	180	174	172	176	177	176	178	177	177	179	180
Stichting Allure	De Langereisschool	Ursem	153	121	99	93	88	83	83	81	77	78	76	76	73	72	70	69
Stichting Allure	De Grosthuizerschool	Avenhorn	77	77	79	76	73	70	66	64	63	62	60	59	58	58	59	58
Stichting Allure	De leveling	Avenhorn	241	235	202	194	189	179	169	164	160	155	151	147	143	142	143	142
Stichting Allure	Geert Holleschool	Berkhout	186	192	176	166	157	150	151	149	148	151	154	159	163	166	165	167
totaal aantal leerlingen			2.345	2.272	2.156	2.075	2.029	1.948	1.881	1.843	1.826	1.810	1.788	1.783	1.758	1.759	1.770	1.770

* 2011 tot en met 2013 werkelijke cijfers, vanaf 2014 prognoses

** bron: I&O research, september 2014

*** jaar 2011 is teldatum 1 oktober 2011

Conform de leerlingenprognoses van I&O Research is de leerlingendaling in de periode 2015 – 2024 (komende 10 jaar) circa 12%.

De leerlingendaling in de periode 2011 – 2024 bedraagt circa 25%.

In onderstaande tabellen zijn de leerlingenprognoses per cluster weergegeven. In ieder cluster is een daling van het aantal leerlingen te zien.

Leerlingenprognoses basisonderwijs gebiedsclusters																	
naam school	plaats	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Cluster 1 - Obdam																	
De Caegh	Obdam	428	424	422	408	406	392	379	376	383	386	386	389	388	388	393	396
De Kelderswerf	Obdam	230	209	194	187	186	180	174	172	176	177	176	178	177	177	179	180
totaal cluster 1		658	633	616	595	592	572	553	548	559	563	562	567	565	565	572	576
Cluster 2 - Ursem																	
Bavoschool	Ursem	190	191	193	182	171	162	163	157	151	153	150	149	143	141	138	136
De Langereisschool	Ursem	153	121	99	93	88	83	83	81	77	78	76	76	73	72	70	69
totaal cluster 2		343	312	292	275	259	245	246	238	228	231	226	225	216	213	208	205
Cluster 3 - Avenhorn/De Goorn																	
De Overhaal	Avenhorn	206	187	161	155	151	143	135	131	128	124	120	117	114	114	115	114
Jozefschool	De Goorn	347	367	367	353	345	326	308	299	293	284	277	270	263	263	264	263
De Grosthuizerschool	Avenhorn	77	77	79	76	73	70	66	64	63	62	60	59	58	58	59	58
De leveling	Avenhorn	241	235	202	194	189	179	169	164	160	155	151	147	143	142	143	142
totaal cluster 3		871	866	809	778	758	718	678	658	644	625	608	593	578	577	581	577
Cluster 4 - Zuidermeer																	
St. Bernadette	Zuidermeer	40	34	38	37	35	34	33	32	31	32	32	33	32	32	33	33
totaal cluster 4		40	34	38	37	35	34	33	32	31	32	32	33	32	32	33	33
Cluster 5 - Spierdijk																	
Jozef en Mariaschool	Spierdijk	127	115	109	112	115	114	112	111	114	113	117	119	121	126	134	140
totaal cluster 5		127	115	109	112	115	114	112	111	114	113	117	119	121	126	134	140
Cluster 6 - Hensbroek																	
De Ark	Hensbroek	120	120	116	112	113	115	108	107	102	95	89	87	83	80	77	72
totaal cluster 6		120	120	116	112	113	115	108	107	102	95	89	87	83	80	77	72
Cluster 7 - Berkhout																	
Geert Holleschool	Berkhout	186	192	176	166	157	150	151	149	148	151	154	159	163	166	165	167
totaal cluster 7		186	192	176	166	157	150	151	149	148	151	154	159	163	166	165	167

2.3 Vergelijking prognoses met werkelijke cijfers

Prognoses zijn een middel om onderwijshuisvesting te plannen, niet meer en niet minder. In onderstaande tabel zijn de werkelijke leerlingenaantallen, op teldatum 1 oktober 2015, vergeleken met de verwachte leerlingenaantallen conform de leerlingenprognoses. Op het niveau van de gemeente komt het werkelijk aantal leerlingen overeen met de prognose. Op het niveau van de scholen zijn er wel verschillen. Zo zijn De Kelderswerf, De Langereis, De Overhaal en de Jozef en Mariaschool meer dan tien leerlingen (tot 33 leerlingen) meer gedaald dan geprognosticeerd. De Bavoschool, Jozefschool en de Geert Holleschool zijn meer dan 10 leerlingen groter dan geprognosticeerd.

Werkelijke telcijfers 2015 in vergelijking met prognoses				
naam school	plaats	2015 werkelijk	2015 prognoses	verschil
De Caegh	Obdam	414	406	8
De Kelderswerf	Obdam	164	186	-22
Bavoschool	Ursem	196	171	25
De Langereisschool	Ursem	74	88	-14
De Overhaal	Avenhorn	118	151	-33
Jozefschool	De Goorn	372	345	27
De Grosthuiserschool	Avenhorn	75	73	2
De leveling	Avenhorn	195	189	6
St. Bernadette	Zuidermeer	41	35	6
Jozef en Mariaschool	Spierdijk	102	115	-13
De Ark	Hensbroek	109	113	-4
Geert Holleschool	Berkhout	169	157	12
totaal aantal leerlingen		2.029	2.029	0

In de tabel hieronder is de vergelijking tussen werkelijke leerlingenaantallen en prognoses ook gemaakt op het niveau van kernen. Hieruit blijkt dat er tussen de kernen kleine verschillen zijn. In Obdam zijn er enkele leerlingen minder dan verwacht. Dit geldt ook voor Spierdijk en Hensbroek. In Ursem, Avenhorn / De Goorn, Zuidermeer, Hensbroek en Berkhout zijn er enkele leerlingen meer dan verwacht.

Werkelijke cijfers 2015 in vergelijking met prognoses op kern niveau			
kern	2015 werkelijk	2015 prognoses	verschil
Obdam	578	592	-14
Ursem	270	259	11
Avenhorn / De Goorn	760	758	2
Zuidermeer	41	35	6
Spierdijk	102	115	-13
Hensbroek	109	113	-4
Berkhout	169	157	12

2.4 Nuancering leerlingenprognoses op basis gegevens schoolbesturen

Door de schoolbesturen is aangegeven dat bij sommige scholen de leerlingenprognoses afwijken van de werkelijke cijfers op dit moment en de eigen verwachting voor de komende jaren. In bijlage 6 is een vergelijking opgenomen van de prognoses van I&O Research en de verwachtingen van de schoolbesturen.

DUO (ministerie van OCenW) heeft begin december ook prognoses gepubliceerd. Deze geven weer een ander beeld dan de prognoses van I&O Research en de schoolbesturen. In bijlage 7 is een vergelijking opgenomen van de prognoses van DUO en de verwachtingen van de schoolbesturen. Voorafgaand aan deze bijlagen is in bijlage 5 een totaaloverzicht toegevoegd met de cijfers van DUO, I&O Research en de schoolbesturen.

Conclusie die hieruit getrokken kan worden is dat bij planvorming per school goed gekeken moet worden naar de verwachting van de schoolbesturen en de beschikbare prognoses. Op kernniveau zijn de verschillen klein, maar per school zijn er de nodige verschillen.

3 Wettelijk kader

3.1 Algemeen

In de Wet Primair Onderwijs (WPO) is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen en gemeenten ten aanzien van onderwijshuisvesting geregeld. Per 1 januari 2015 is de WPO gewijzigd. De wetwijziging houdt in dat de zorgplicht voor onderhoud en aanpassing van schoolgebouwen voor gemeenten vervalt. Vanaf 1 januari 2015 ontvangen de schoolbesturen de hiervoor benodigde vergoeding rechtstreeks van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Naast de taakverantwoordelijkheid die schoolbesturen al hadden, hebben zij vanaf dit jaar dan ook een financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van onderhoud en aanpassing van gebouwen.

Nieuwe situatie scholen

De wetwijziging heeft betrekking op de bekostiging van het buitenonderhoud en aanpassing aan het gebouw. Het schoolbestuur kan in de nieuwe situatie niet langer een beroep doen op de gemeente voor een vergoeding van deze kosten. Het schoolbestuur zal daarvoor zelf moeten zorgen en ontvangt daartoe een extra component in de rijksvergoeding.

Het bekostigde bedrag voor buitenonderhoud wordt gebaseerd op basis van het aantal leerlingen dat een school heeft. De huidige omvang van een schoolgebouw is niet van invloed op de bekostiging. Dit betekent dus dat wanneer een school in leerlingenaantal krimpt, dit een verlaging van de vergoeding tot gevolg heeft.

Nieuwe situatie gemeente

De gemeente hoeft niet langer te zorgen voor de vergoeding van kosten voor het buitenonderhoud en aanpassing en de daarbij behorende behandeling van aanvraagprocedures. De gemeente blijft in de nieuwe situatie wel verantwoordelijk voor de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- nieuwbouw;
- uitbreiding;
- medegebruik (verhuur);
- constructiefouten (onder andere asbest);
- herstel in geval van bijzondere omstandigheden/calamiteiten zoals brand, diefstal en stormschade.

Aanverwante thema's

Naast deze directe effecten van de wetwijziging zijn er tevens een aantal onderwerpen te benoemen die de huisvesting raken, maar die niet of nauwelijks veranderen:

- *Gymnastiekvoorzieningen*: er verandert niets aan de bekostiging van het onderhoud van de lokalen bewegingsonderwijs. Bekostiging van en buitenonderhoud aan deze lokalen blijft de verantwoordelijkheid van gemeenten.
- *Renovatie*: de wijziging van de wet heeft niet geleid tot concretisering omtrent een algehele aanpassing of renovatie. Beide begrippen zijn zowel in de oude als in de nieuwe situatie niet als een huisvestingsvoorziening omschreven. De wetgever gaat ervan uit dat gemeente en schoolbestuur in overleg tot afspraken komen.

3.2 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Koggenland 2015

Op 20 april 2015 heeft de gemeenteraad de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Koggenland 2015' vastgesteld. Deze regeling is met terugwerkende kracht in werking getreden per 1 januari 2015 en vervangt de 'Huisvestingsverordening gemeente Koggenland 2014'. De verordening is aangepast naar aanleiding van de wijziging

van de Wet op het Primair Onderwijs. Met de nieuwe verordening voldoet de gemeente Koggenland aan haar wettelijke verplichting en wordt uitvoering gegeven aan de gewijzigde wetgeving door het Rijk.

3.3 Passend onderwijs

Sinds 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs in werking. Passend onderwijs gaat over alle leerlingen in het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs, het speciaal onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.

In de praktijk gaat het dan vooral over alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Deze ondersteuning kan nodig zijn vanwege een lichamelijke of verstandelijke beperking, een chronische ziekte, een gedragsprobleem of een leerstoornis.

Na invoering van de Wet Passend Onderwijs is het onderwijs in cluster 1 en 2 nog steeds in een landelijk systeem georganiseerd. Cluster 1 betreft leerlingen die blind of slechtziend zijn. Cluster 2 is er voor leerlingen die doof of slechthorend zijn of ernstige spraak- en taalmoeilijkheden hebben. Scholen die onder deze clusters vallen gaan dus geen deel uitmaken van de regionale samenwerkingsverbanden passend onderwijs.

Cluster 3 en 4 onderwijs maken door de invoering van het passend onderwijs wel deel uit van de regionale samenwerkingsverbanden.

Cluster 3 is het onderwijs voor leerlingen met een verstandelijke beperking, een lichamelijke beperking of een chronische ziekte. Cluster 4 betreft het onderwijs voor leerlingen met gedragsstoornissen, ontwikkelingsstoornissen of een psychiatrisch probleem.

Passend onderwijs betreft daarnaast ook leerlingen die nu geen indicatie voor het speciaal onderwijs krijgen, maar wel extra ondersteuning nodig hebben.

De gevolgen op onderwijshuisvesting zijn er zowel op omvang als kwaliteit. Er zullen meer leerlingen binnen de 'reguliere' basisschool onderwijs genieten, waardoor er minder kinderen aan het speciaal (basis)onderwijs deelnemen. Ook dienen scholen maximaal toegerust te zijn op een veranderende 'onderwijsvraag' (toegankelijkheid, veiligheid, MIVA toiletten, lift, time out ruimten/zorghuizen etc.). Dit heeft vooralsnog niet geleid tot aanpassingen van de regelgeving en vergoedingen rondom onderwijshuisvesting.

In de gemeente Koggenland zijn geen voorzieningen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs gevestigd, De gemeente Koggenland maakt samen met de gemeenten Hoorn, Stede Broec, Medemblik, Enkhuizen, Drechterland en Opmeer onderdeel uit van het Samenwerkingsverband De Westfriese Knoop.

3.4 Wet OKE

De Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE), die op 1 augustus 2010 van kracht is geworden, heeft als doel de taalontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de kwaliteit van peuterspeelzalen te verbeteren. Het maakt de gemeente verantwoordelijk voor (de organisatie van) een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand door het aanbieden van een passend aanbod voor- en vroegschoolse educatie (VVE).

Lokale overheden moeten zorgen voor:

- een optimaal ontwikkelingsklimaat voor alle jonge kinderen;
- een optimaal toegankelijk aanbod van voorschoolse educatie voor zogenaamde 'doelgroepkinderen' (kinderen met een risico op taalachterstand);

- afspraken met schoolbesturen over de vroegschoolse periode.

De wet stelt bovendien landelijke eisen aan de kwaliteit voor peuterspeelzalen en voorschoolse educatie

In december 2013 heeft minister Asscher van Sociale Zaken bekend gemaakt dat het onderscheid tussen peuterspeelzalen en kinderopvang verdwijnt. Hij geeft aan dat vanaf 2016 peuterspeelzalen aan dezelfde kwaliteitseisen moeten voldoen als kinderopvang, ze onder hetzelfde toezicht vallen en op dezelfde manier worden gefinancierd. Dat zorgt voor meer duidelijkheid en een beter aansluiting op de basisschool. De overheid wil hogere kwaliteitseisen. Overal waar mensen kinderen onderbrengen moet aandacht zijn voor pedagogische kwaliteiten en ontwikkeling van kinderen.

Op 1 juli 2015 heeft minister Asscher middels een brief aan de Tweede Kamer medegedeeld dat de harmonisatie tussen peuterspeelzalen en kinderopvang wordt uitgesteld naar 1 januari 2018. Dit wordt gedaan zodat het peuterspeelzaalwerk meteen onder de nieuwe financieringssysteem valt.

3.5 Regelgeving Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Jeugdwet en Participatiewet

De gemeenten hebben sinds 1 januari 2015 extra taken door drie grote decentralisaties. Het gaat om de overheveling van taken uit de AWBZ naar de WMO, de Jeugdwet en de Participatiewet.

De decentralisaties zijn een ontwikkeling naar een steeds grotere verantwoordelijkheid van de gemeenten. Voor de WMO betreft het activiteiten die gericht zijn op zelfredzaamheid en participatie van de burgers. Voor de jeugdzorg gaat het om alle vormen van jeugdzorg van lichte opvoedondersteuning tot residentiële zorg. Met de Participatiewet wil het kabinet bereiken dat jonggehandicapten die kunnen werken, aan het werk gaan (participeren).

De WMO geeft kaders aan voor de invulling van diverse met elkaar samenhangende beleidsthema's, zoals ouderen, jeugd, gezondheid, sport, welzijn, werken in de wijken, fysieke toegankelijkheid. In de WMO staat integraliteit van beleid centraal. De gemeente is inhoudelijk en financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van de WMO.

De Jeugdwet regelt dat de gemeenten verantwoordelijk worden voor bijna alle zorg aan kinderen tot 18 jaar met opgroei- en opvoedproblemen en aan kinderen en jongeren met een duidelijk ziektebeeld of handicap die extra zorg of begeleiding nodig hebben.

3.6 Conclusie

Niet alleen onderwijs maar het gehele sociale domein is volop in ontwikkeling: nieuwe wetgeving en (uitvoering)regels zijn nog maar recentelijk in werking getreden, dan wel worden binnenkort ingevoerd.

Deze nieuwe regels vragen om een andere kijk op onderwijshuisvesting. Een gevolg hiervan kan aanpassing van onderwijshuisvesting, wens tot vermindering van het aantal m² huisvesting en/of integrale samenwerking zijn.

De beleidswijzigingen vragen om een integrale en strategische visie van de gemeente en schoolbesturen op samenwerken, samenwonen, exploitatie en beheer. Daarbij dient niet alleen naar traditionele samenwerkingspartners uit de eigen sector gekeken te worden, maar naar integrale samenwerking binnen het gehele domein van onderwijs, kinderopvang, zorg en welzijn.

4 Visie schoolbesturen

In dit hoofdstuk beschrijven we aan de hand van de door de schoolbesturen gemaakte taarten, tijdens de interactieve sessie, hun globale visie op onderwijshuisvesting in de gemeente Koggenland. Ook de informatie die is verstrekt tijdens de bilaterale gesprekken is hierin meegenomen.

4.1 SKO West-Friesland







Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland (SKO West-Friesland) is op 1 januari 2014 ontstaan uit een bestuurlijke fusie van SKO De Gouw en SKO De Dijken. SKO West-Friesland is het bevoegd gezag van 23 basisscholen in de gemeenten Opmeer, Medemblik en Koggenland. In de gemeente Koggenland bestuurt het schoolbestuur zeven basisscholen. De denominatie van SKO West-Friesland is katholiek.

4.2 Stichting Allure

Stichting Allure is bestuurlijk verantwoordelijk voor in totaal 15 scholen in de gemeenten Opmeer, Medemblik en Koggenland. In de gemeente Koggenland bestuurt het schoolbestuur vijf scholen. De denominatie van Stichting Allure is openbaar.

4.3 Visie schoolbesturen in beeld

4.3.1 SKO West-Friesland

	Samenwerking en samenwonen (2)
	Leefbaarheid (2)
	Complete arrangementen (1)
	Keuzevrijheid (2)
	Toekomstbestendige oplossing (3)
	Verbinding sociaal domein (0)



Stichting Katholiek Onderwijs West-Friesland kiest voor rood (toekomstbestendige oplossing) als grootst vertegenwoordigde smaak. Een

toekomstbestendige oplossing wordt gezien als oplossing voor langer dan 10 à 15 jaar, waarbij er onderscheid is tussen de betekenis ervan voor grote en voor kleine kernen. Voor grote kernen – en specifiek voor Avenhorn/De Goorn – heeft SKO West-Friesland de wens om zo gauw mogelijk naar één gebouw voor alle scholen toe te gaan. Voor de kleine kernen wordt gedacht aan renovatie of nieuwbouw wanneer er noodzaak is. Voor samenwerken tussen scholen is samenwonen voor SKO West-Friesland een voorwaarde. Dit geldt niet per se voor samenwerking met bijvoorbeeld opvangorganisaties.

Daarnaast spreekt SKO West-Friesland een wens uit voor complete doordecentralisatie.

Aan de keuzevrijheid voor ouders op het gebied van onderwijsconcept en denominatie worden twee punten toegekend, maar SKO West-Friesland geeft aan dat ze op dit punt openstaat voor discussie en er bereidheid is tot inleveren op basis van goede argumenten.







Er zijn twee mint gekleurde taartpunten, die voor leefbaarheid staan, die om en om zijn geplaatst met twee roze punten voor samenwerking en samenwonen. De focus is afhankelijk van de grootte van de kern. Hierin geldt voor kleine kernen dat er op leefbaarheid wordt

ingezet (wat betekent het verdwijnen van een school voor zo'n kern?), voor de grote kernen ligt de focus op samenwerken, met name met andere schoolbesturen.

Bij complete arrangementen (geel, één punt) wordt er gedacht aan het brede schoolconcept, dat op verschillende plekken al vormgegeven wordt.

Er is niet gekozen voor het taartpunt 'verbinding sociaal domein'. Voor SKO West-Friesland staat dit ook voor passend onderwijs. SKO past al jaren het principe van passend onderwijs toe. De scholen binnen de stichting hebben een laag verwijzingspercentage.

4.3.2 Stichting Allure

-  Samenwerking en samenwonen (3)
-  Leefbaarheid (1)
-  Complete arrangementen (1)
-  Keuzevrijheid (1)
-  Toekomstbestendige oplossing (4)
-  Verbinding sociaal domein (0)

Ook bij Stichting Allure gaat het grootste aantal taartpunten naar de 'toekomstbestendige oplossing'. Daarnaast scoort 'samenwerking en samenwonen' goed met drie taartpunten.

Er is één topping (nuance) geplaatst op de taart. Deze luidt: 'Toekomstgericht, overheersend op leefbaarheid en keuzevrijheid, door samenwonen en werken en concepten'.



Bij een toekomstbestendige oplossing is volgens Stichting Allure flexibiliteit belangrijk. Dat uit zich onder meer in drie taartpunten voor samenwerken en samenwonen. Hierbij wordt aangegeven dat de samenwerking tussen de stichtingen en ook tussen onderwijsconcepten belangrijk is. Bij voorkeur vindt dit plaats onder één dak. Net als bij SKO West-Friesland ziet ook Stichting Allure dit graag op korte termijn gerealiseerd worden. Daarbij dient geleerd te worden van de brede school in Ursem, door hier wel in te zetten op een verder strekkende samenwerking, bijvoorbeeld door middel van een samenwerkingschool.







Eén punt voor leefbaarheid zit ingeklemd tussen de punten van de toekomstbestendige oplossing. Dit is een bewuste keuze om te laten zien dat leefbaarheid in de knel kan komen bij toekomstbestendige oplossingen, maar dat het ook relatief is: over leefbaarheid wordt aangegeven dat het weghalen van een school niet altijd van invloed is op de leefbaarheid voor kinderen in een kern. Wat vooral belangrijk is, is het pedagogisch klimaat en mogelijkheden voor socialisatie.

Met betrekking tot het aanbod van complete arrangementen moet gekeken worden naar andere disciplines, maar moet men ook kritisch blijven omdat de focus wel op de 'core business' van het onderwijs moet blijven liggen.

5 Visie Gemeente Koggenland

In dit hoofdstuk beschrijven we aan de hand van de door de gemeente gemaakte taart in de interactieve sessie, de globale visie op onderwijshuisvesting in de gemeente Koggenland. Ook de informatie die is verstrekt tijdens het bilaterale gesprek is hierin meegenomen.

5.1 Gemeentelijke visie in beeld

-  Samenwerking en samenwonen (2)
-  Leefbaarheid (2)
-  Complete arrangementen (0)
-  Keuzevrijheid (2)
-  Toekomstbestendige oplossing (3)
-  Verbinding sociaal domein (1)



De taart wordt door de gemeente (opgesteld door ambtelijk en bestuurlijk vertegenwoordigers) betiteld als consensustaart/poldertaart. Het grootste aandeel van één smaak bestaat uit drie punten 'toekomstbestendige oplossing'. De gemeente ziet hierbij een periode van 30-50 jaar voor zich. Kiezen voor de lange termijn betekent vooral dat moet worden ingezet op flexibiliteit en kwalitatief hoogstaande voorzieningen. Wanneer er gebouwd gaat worden zijn dit belangrijke voorwaarden. De uitgangspunten die de gemeente hierbij hanteert zijn sober, doelmatig en adequaat.

Keuzevrijheid (twee taartpunten) wordt beschouwd als belangrijk, maar moet niet gaan ten koste van alles. Bijvoorbeeld wanneer het gaat om het aanbod van een peuterspeelzaal waar maar vier kinderen gebruik van maken.

Op het gebied van leefbaarheid (twee punten) geeft de gemeente aan dat het niet hebben van een school niet noodzakelijk een vermindering van de leefbaarheid tot gevolg heeft. In kernen in de gemeente waar nu geen scholen zijn, is ook niet per se een mindere leefbaarheid dan in kernen met wel een school.

Voor de roze punten (samenwerken en samenwonen) geldt dat deze volgens de gemeente los van elkaar moeten worden gezien: het betreft hier een duidelijke knip tussen beide. Het gaat om de onderlinge aanvulling, waarbij samenwerken het belangrijkste is, met een focus op het kind en doorgaande lijnen. Samenwonen is dan een plus. De gemeente sluit niet op voorhand uit dat zij extra financiert ingeval dat ketenpartners aansluiten bij een nieuw te bouwen brede school. Op basis van maatwerk vindt daaromtrent besluitvorming plaats.

De verbinding met het sociale domein wordt belangrijk gevonden en gezien als 'software', maar is meer een taak van de gemeente.

6 Gezamenlijk gedragen visie

6.1 Algemeen

In dit hoofdstuk komen de thema's en accenten naar voren waar beide besturen en de gemeente een eenduidige visie op hebben. De gezamenlijk gedragen visie vormt daarmee het fundament van de visie op onderwijshuisvesting.

In de visiebijeenkomst kwam duidelijk naar voren dat er belangrijke elementen zijn voor een gezamenlijk gedragen visie op onderwijshuisvesting. Bij de visiebijeenkomst, waarbij taarten werden 'gebakken' met diverse ingrediënten, werd bij alle taarten de smaak 'toekomstbestendige oplossing' vaak gekozen. Ook 'samenwerken en samenwonen' was met minimaal twee punten in elke taart vertegenwoordigd. Ten slotte was ook leefbaarheid een belangrijk thema, al gaven alle partners aan dat dit wel in de juiste context bekeken moet worden. Conclusie is dat er niet alleen tussen beide schoolbesturen, maar ook met de gemeente veel overlap in de taarten is en daarmee overeenstemming over de denkrichting voor de toekomst van het onderwijs in de gemeente Koggenland.

De hoofdthema's – die inhoudelijk nauw aan elkaar verwant zijn – zijn hierbij:

- Toekomstbestendige oplossing
- Samenwerking en samenwonen
- Leefbaarheid

6.2 Toekomstbestendige oplossing

De drie partijen zijn allen van mening dat er voor een duurzame richting voor het onderwijs in de gemeente moet worden gekozen. Er wordt door de partijen verschillend tegen de uitwerking ervan aangekeken.

Voor SKO West-Friesland geldt dat toekomstbestendigheid te maken heeft met de staat van gebouwen en de aanwezigheid van doorgaande leerlijnen per kern/regio. Voor kleine kernen geldt het inzetten op renovatie/nieuwbouw wanneer dit nodig is, voor de grote kern (Avenhorn/De Goorn) ligt een toekomstbestendige oplossing bij het samen gaan wonen.

Stichting Allure ziet als belangrijke factoren binnen een toekomstbestendige oplossing de keuzevrijheid voor ouders en leefbaarheid.

Samen met SKO West-Friesland is Stichting Allure van mening dat het in het kader van toekomstbestendigheid belangrijk is om nu stappen te zetten.

De gemeente ziet voornamelijk een toekomstbestendige oplossing in een verregaande samenwerking tussen scholen en besturen. Flexibiliteit is daarbij een must. Samenwerken en –wonen zijn daar onderdelen van. Samenwonen kan, maar zolang onderwijsgebouwen bouwtechnisch nog in orde zijn, is hier geen noodzaak voor. Het aanbieden van kwalitatief hoogstaande voorzieningen is een voorwaarde voor toekomstbestendige oplossingen.

6.3 Samenwerking en samenwonen

Partijen zijn het erover eens dat samenwerking gewenst is om de effecten van de leerlingendaling aan te pakken.

De schoolbesturen zien de samenwerking versterkt wanneer in één gebouw samengewoond kan worden. Op dat moment kan een verregaande samenwerking ontstaan, die zowel ruimtelijk-functioneel als onderwijsinhoudelijk positieve spin-off biedt.

De gemeente ziet samenwonen als een plus en niet noodzakelijk om inhoudelijk vergaand samen te werken.

Voor de kern Avenhorn / De Goorn zien de schoolbesturen het samenwonen in één gebouw als voorwaarde om de verregaande samenwerking duurzaam te borgen.
Voor de gemeente is de noodzaak van het samenwonen minder dringend.

Met betrekking tot samenwonen buiten de kern Avenhorn / De Goorn bestaat er voor geen van de partijen nu een noodzaak. Op lange termijn zou samenwerking tussen de scholen in Spierdijk en Zuidermeer, afhankelijk van de leerlingenontwikkeling, een optie kunnen zijn. Wellicht kan dit ook voor Obdam gelden.

6.4 Leefbaarheid

Leefbaarheid is een breed begrip. De partijen zijn het erover eens dat het een belangrijk thema is, al is de uitwerking ervan nog divers. Leefbaarheid is van meer zaken afhankelijk dan enkel van de aanwezigheid van een school in een kern. Desondanks wordt gesteld dat het sluiten van een school in een kern wel een stempel kan drukken op de leefbaarheid.

Stichting Allure stelt aanvullend dat het belang van het pedagogisch klimaat voor ouders en kinderen voorop staat. Het kwaliteitsniveau van de voorzieningen moet goed zijn.

De partijen zouden het liefst overal een voorziening behouden, maar uiteindelijk gaat de kwaliteit van het onderwijs en het belang van het kind boven het handhaven van de school.

7 Scenario-ontwikkeling

7.1 Algemeen

In de gemeente Koggenland staan onder het bestuur van Stichting Allure en SKO West-Friesland twaalf basisscholen, verdeeld over zeven (clusters van) kernen. In bijgevoegde tabellen zijn de prognoses voor de leerlingaantallen gegeven per cluster en per school, voor de jaren 2016, 2021 en 2026. Voor deze jaren is ook de gezamenlijke capaciteit, ruimtebehoefte en het verschil (leegstand) van de scholen per kern/cluster weergegeven. Deze informatie is ook weergegeven in bijlage 1, met daarin de *factsheets* van de scholen. Tevens is in bijlage 2 een overzicht opgenomen van de verwachte onderhoudskosten.

7.2 Per kern

7.2.1 Obdam

Situatiebeschrijving

In de kern Obdam zijn twee basisscholen gevestigd: De Caegh, van SKO West-Friesland en De Kelderswerf van Stichting Allure. De Caegh telt meer dan het dubbele aantal leerlingen in vergelijking tot De Kelderswerf. Basisschool De Caegh is gevestigd in een relatief nieuw schoolgebouw uit de periode 2005/2007. De Kelderswerf is gelegen aan de westkant van het dorp in een gebouw uit 1976, dat in 2003 en 2008 is uitgebreid. Bij De Kelderswerf is sprake van leegstand en voor de korte termijn staat het nodige onderhoud opgenomen in het meerjarenonderhoudsplan. De onderhoudskosten voor deze school zijn niet bij ons bekend. De leerlingenprognoses laten een stabiele toekomst zien voor beide scholen.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 1 - Obdam		2016	2021	2026
De Caegh	Obdam	392	386	396
De Kelderswerf	Obdam	180	176	180
totaal cluster 1		572	562	576

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo				
Cluster 1 - Obdam		2016	2021	2026
Capaciteit		4.247	4.247	4.247
Ruimtebehoefte		3.277	3.227	3.297
Vershil (leegstand)		970	1.020	950

Visie

Gezien de leerlingaantallen zijn op korte termijn door beide schoolbesturen en de gemeente geen veranderingen voorzien voor huisvesting. Op korte termijn is er voor De Kelderswerf op bouwtechnisch vlak wel een vernieuwingsslag nodig en door Stichting Allure voorzien.

Advies

Beide scholen in Obdam handhaven.

7.2.2 Ursem

Situatiebeschrijving

Aan de Middengouw in Ursem zijn sinds 2014 twee basisscholen gevestigd in brede school Batter: de Bavo-school van SKO West-Friesland en De Langereis van Stichting Allure.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 2 - Ursem		2016	2021	2026
Bavo-school	Ursem	162	150	136
De Langereisschool	Ursem	83	76	69
totaal cluster 2		245	226	205

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo				
Cluster 2 - Ursem		2016	2021	2026
Capaciteit		2.674	2.674	2.674
Ruimtebehoefte		1.632	1.537	1.431
Verschil (leegstand)		1.042	1.137	1.243

Visie

Gezien de recentelijke samenvoeging van de twee scholen in één nieuw pand worden er op korte termijn geen veranderingen voorzien op het gebied van 'stenen'. Op het gebied van samenwerking kan er op termijn nog een slag worden gemaakt. Gezien de omvang van beide scholen, hebben beide schoolbesturen aangegeven hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Advies

Handhaven van beide scholen.

7.2.3 Avenhorn / De Goorn

Situatiebeschrijving

In de kernen en directe omgeving van de plaatsen De Goorn en Avenhorn bevinden zich vier basisscholen; twee van SKO West-Friesland en twee van Stichting Allure. Dat zijn respectievelijk De Overhaal in Avenhorn en de Jozefschool in De Goorn, en De Grosthuiserschool en De Leveling in Avenhorn.

De Overhaal dateert uit 1975, de Jozefschool uit 1980 (Diverse keren uitgebreid: o.a. in 2003 en 2006, en met tussentijdse, door het schoolbestuur zelfde bekostigde semi-permanente uitbreidingen), De Grosthuiserschool uit 1990 (met uitbreiding in 2006) en De Leveling uit 1975 (met uitbreiding in 2004, 2006).

Bij onderstaande visie is het goed om de leerlingenprognoses van de schoolbesturen voor de korte termijn te vergelijken met de prognoses van I&O en DUO. Zie bijlage 5, 6 en 7 voor een overzicht. Bij met name bij de Jozefschool zijn de verschillen noemenswaardig.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 3 - Avenhorn/De Goorn		2016	2021	2026
De Overhaal	Avenhorn	143	120	114
Jozefschool	De Goorn	326	277	263
De Grosthuiserschool	Avenhorn	70	60	58
De Leveling	Avenhorn	179	151	142
totaal cluster 3		718	608	577

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo			
Cluster 3 - Avenhorn/De Goorn	2016	2021	2026
Capaciteit	5.852	5.852	5.852
Ruimtebehoefte	4.412	3.858	3.702
Verschil (leegstand)	1.440	1.994	2.150

Visie

Voor De leveling en De Overhaal geldt dat, gezien de huidige huisvestingssituatie, vervangende nieuwbouw de meest passende oplossing is. Hier zijn in het verleden diverse onderzoeken naar gedaan. Vanwege de leerlingendaling op De Grosthuiserschool zien beide schoolbesturen graag ook een koppeling met deze school. Op die manier kunnen twee sterke voorzieningen in Avenhorn en De Goorn worden gerealiseerd onder één dak. Om te komen tot twee sterke onderwijsvoorzieningen is het meenemen van de Jozefschool in de planvorming een must voor de schoolbesturen.

Voor De leveling, De Overhaal en De Grosthuiserschool is geen onderhoud meer opgenomen vanaf 2015 in het meerjarenonderhoudsplan. Op basis van het huidige leerlingenaantal van de Jozefschool en de verwachting voor de korte termijn, ontstaat een uitbreidingsbehoefte op basis van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

In bijlage 3 (separaat) van dit concept eindrapport is een scenarioanalyse voor Avenhorn / De Goorn bijgevoegd. Op basis van deze analyse kan tot een advies/voorkeursscenario worden gekomen.

Advies

Op basis van de analyse in bijlage 3 is het advies over te gaan tot integratie van de vier betrokken scholen in één gebouw, of te wel scenario 1b. De haalbaarheid vergt een politiek besluit.

7.2.4 Zuidermeer

Situatiebeschrijving

In het dorp Zuidermeer staat één basisschool onder bestuur van SKO West-Friesland. Het gaat hier om de St. Bernadetteschool. De St. Bernadetteschool is een kleine school van ongeveer dertig leerlingen en is gevestigd in een schoolgebouw uit de jaren '30 van de vorige eeuw. Het gebouw is in redelijke staat. Voor de komende 10 jaren is er ongeveer €100.000,- aan kosten voorzien voor het onderhoud van de St. Bernadetteschool. Zie ook bijlage 2.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 4 - Zuidermeer		2016	2021	2026
St. Bernadette	Zuidermeer	34	32	33
totaal cluster 4		34	32	33

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo			
Cluster 4 - Zuidermeer	2016	2021	2026
Capaciteit	573	573	573
Ruimtebehoefte	371	361	366
Verschil (leegstand)	202	212	207

Visie

Op korte termijn wordt niet uitgegaan van veranderingen. Voor de lange termijn zou vanuit het oogpunt van doelmatigheid samenwerking met de Jozef en Mariaschool uit Spierdijk een te onderzoeken optie zijn.

Advies

Handhaven en op lange termijn optie tot samenwerking met de school in Spierdijk open houden.

7.2.5 Spierdijk

Situatiebeschrijving

In de kern Spierdijk, ten zuidwesten van Zuidermeer, staat de Jozef en Mariaschool van SKO West-Friesland. De school is gebouwd in 1970 en voldoet functioneel minder goed aan de eisen van het hedendaags onderwijs. Op korte tot middellange termijn (tot 2022) worden er grote onderhoudskosten verwacht van meer dan €200.000,-. Binnen een termijn van tien jaar bedragen de verwachte kosten tegen de €300.000,-. Het leerlingenaantal van de school stijgt op basis van de prognoses naar 140 leerlingen in 2026.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 5 - Spierdijk		2016	2021	2026
Jozef en Mariaschool	Spierdijk	114	117	140
totaal cluster 5		114	117	140

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo				
Cluster 5 - Spierdijk		2016	2021	2026
Capaciteit		1.130	1.130	1.130
Ruimtebehoefte		773	789	904
Verschil (leegstand)		357	341	226

Visie

In navolging van de toelichting bij Spierdijk (6.2.4) is samenwerking met de school in Spierdijk wellicht op de lange termijn een te onderzoeken optie. De gemeente geeft daarbij als kanttekening dat de prognoses voor de Jozef en Mariaschool waarschijnlijk negatiever zullen uitvallen, omdat de plannen voor woningbouw in de omgeving van Spierdijk voorlopig niet worden uitgevoerd.

Advies

Handhaven en op lange termijn optie tot samenwerking met de school in Zuidermeer open houden.

7.2.6 Hensbroek

Situatiebeschrijving

Basisschool De Ark van SKO West-Friesland is de enige basisschool in de kern Hensbroek. Het onderwijsgebouw stamt uit 1980 en voldoet functioneel minder goed aan de vereisten van hedendaags onderwijs. Voor de periode 2016-2025 liggen de verwachte onderhoudskosten op ongeveer twee ton. In het jaar 2026 is een investering van meer dan €200.000,- voorzien. Onderstaande prognoses duiden op een sterke leerlingendaling.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 6 - Hensbroek		2016	2021	2026
De Ark	Hensbroek	115	89	72
totaal cluster 6		115	89	72

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo				
Cluster 6 - Hensbroek		2016	2021	2026
Capaciteit		934	934	934
Ruimtebehoefte		778	648	562
Verschil (leegstand)		156	286	372

Visie

Een koppeling met het nabijgelegen Obdam is volgens de betrokken partijen niet direct aan de orde. Ook de gemeente ziet hier geen koppeling met een school uit Obdam en/of nieuwbouw, maar juist behoud van een zelfstandige school in de kern Hensbroek. Handhaving kan hierdoor op de langere termijn wellicht onder druk komen te staan.

Advies

Handhaven van de school.

7.2.7 Berkhout

Situatiebeschrijving

In het dorp Berkhout, aan de oostzijde van de gemeente, staat één basisschool. De Geert Holleschool valt onder het bestuur van Stichting Allure en is gevestigd in een pand uit 1985, waarin recentelijk (in 2008) nog is geïnvesteerd in interne en klimatologische aanpassingen. Het gebouw is goed op orde. De prognoses voor de leerlingenaantallen zijn eveneens positief: naar verwachting stijgt het aantal leerlingen naar 167 in 2026.

Leerlingenprognoses basisonderwijs				
Cluster 7 - Berkhout		2016	2021	2026
Geert Holleschool	Berkhout	150	154	167
totaal cluster 7		150	154	167

Capaciteit en ruimtebehoefte in m ² bvo				
Cluster 7 - Berkhout		2016	2021	2026
Capaciteit		1.502	1.502	1.502
Ruimtebehoefte		955	975	1.040
Verschil (leegstand)		548	527	462

Visie

Stichting Allure ziet voor haar school in Berkhout ook op lange termijn een solitaire voortzetting. Op langere termijn wordt wel een renovatie nodig geacht. Dat is echter nu niet aan de orde. Ook de gemeente voorziet stabiliteit en houdbaarheid van de school in de geprognosticeerde leerlingaantallen. Deze sluiten namelijk aan bij geplande woningbouw in de regio van Berkhout.

Advies

Handhaven van de school.

8 Vervolg

Gemeente Koggenland gaat onderhavig rapport bespreken in diverse gremia binnen de gemeente. Dit doet zij in gezamenlijkheid met de schoolbesturen. Uiteindelijk doel is het vaststellen van een plan en een concreet besluit over Avenhorn / De Goorn.

Bijlage 1- factsheets scholen

Als separate bijlage toegevoegd.

Bijlage 2- samenvatting meerjarenonderhoudsplan scholen

Meerjarenonderhoudsplan basisscholen gemeente Koggenland																					
naam school	naam school	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
SKO West Friesland	RK OS de Oeijgh	€ 20.972	€ 900	€ 4.204	€ 8.163	€ 20.050	€ 57.192	€ 3.458	€ -2.100	€ 5.481	€ 79.852	€ 19.871	€ 75.976	€ 9.874	€ 5.231	€ 3.620	€ 84.688	€ 18.538	€ 2.100	€ 7.401	€ 113.155
SKO West Friesland	BAVO-School	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
SKO West Friesland	De Oerhaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
SKO West Friesland	AVENHORN	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
SKO West Friesland	ZUIDERMEER	€ 3.125	€ 1.660	€ 4.211	€ 20.060	€ 11.748	€ 18.951	€ 825	€ 8.327	€ 2.988	€ 26.100	€ 11.457	€ 38.467	€ 2.047	€ 18.270	€ 8.489	€ 20.364	€ 1.785	€ 37.946	€ 7.725	€ 19.950
SKO West Friesland	Basissch St Bernadette	€ 25.501	€ 2.220	€ 3.150	€ 3.435	€ 21.105	€ 79.237	€ 6.669	€ 98.570	€ 4.110	€ 27.760	€ 28.884	€ 30.652	€ 18.823	€ 14.435	€ 61.184	€ 48.541	€ 13.128	€ 1.228	€ 6.209	€ 50.523
SKO West Friesland	Lezef en Manderschool	€ 10.160	€ 330	€ 2.730	€ 20.941	€ 53.010	€ 13.889	€ 5.801	€ 24.680	€ 53.788	€ 28.572	€ 1.630	€ 202.307	€ 6.601	€ 10.870	€ 16.671	€ 29.685	€ 980	€ 2.355	€ 40.057	€ 1.060
SKO West Friesland	RK Basisschool De Ak	€ 21.385	€ 3.640	€ 17.100	€ 18.640	€ 14.890	€ 70.056	€ 6.741	€ 115.910	€ 3.650	€ 54.535	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
SKO West Friesland	Basisschool Lozef	€ 82.392	€ 80.167	€ 81.548	€ 81.019	€ 80.098	€ 82.124	€ 81.039	€ 80.828	€ 81.412	€ 80.255	€ 82.876	€ 79.737	€ 80.939	€ 81.869	€ 81.307	€ 81.968	€ 81.124	€ 82.373	€ 83.315	€ 80.689
SKO West Friesland	continuïteitonderhoud alle scholen	€ 653.545	€ 86.937	€ 112.943	€ 152.258	€ 200.892	€ 321.458	€ 104.533	€ 330.417	€ 151.429	€ 296.774	€ 144.434	€ 426.559	€ 118.290	€ 130.675	€ 171.251	€ 274.244	€ 115.555	€ 126.002	€ 144.707	€ 265.392
subtotaal SKO West Friesland		€ 66.500	€ 186.235	€ -	€ -	€ -	€ 33.750	€ -	€ -	€ -	€ 129.150	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	Basisschool De Kollernwerf	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	Basisschool De Laneress	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	URSSEM	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	De Groenhuizer basisschool	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	AVENHORN	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	Basisschool De Ievelling	€ 40.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 50.250	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 326.525	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Stichting Allure	Geert Holle	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
subtotaal Stichting Allure		€ 106.500	€ 186.235	€ -	€ -	€ -	€ 84.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 129.150	€ 326.525	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
 totaal		€ 270.045	€ 215.172	€ 112.943	€ 152.258	€ 200.892	€ 405.453	€ 104.533	€ 330.411	€ 201.228	€ 296.774	€ 273.884	€ 753.084	€ 118.290	€ 130.675	€ 171.251	€ 274.244	€ 115.555	€ 126.002	€ 144.707	€ 265.392

Uitgangspunten
 Voor De Ievelling, De Oerhaal en Groenhuizer school is geen onderhoud opgenomen vanaf 2015.
 Voor de Lezefschool is geen onderhoud opgenomen vanaf 2025 (afhankelijk van scenario van o.m.k. 2015 worden)
 Voor de nieuw gebouwde scholen zal te zilver tijd een onderhoudsverwachting opgesteld moeten worden.
 Voor Stichting Allure zijn gegevens tot en met 2033 bekend
 Voor SKO West Friesland zijn gegevens tot en met 2034 bekend.
 Voor De BAVO-school en De Langgriels (beiden onderdeel van brede school De Blatter) is nog geen meerjarenonderhoudsplan opgesteld

Bijlage 3- matrix scenario-ontwikkeling cluster Avenhorn /De Goorn

Als separate bijlage toegevoegd.

Bijlage 4 - financiële doorrekening scenario's Avenhorn / De Goorn

Als separate bijlage toegevoegd.

Bijlage 5- vergelijking prognoses I&O Research, DUO en schoolbesturen

De Kelderswerf					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	180	174	172	176	177
prognoses DUO	170	159	156	157	160
prognoses schoolbestuur	164	152	143	140	136

De Langereis					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	83	83	81	77	78
prognoses DUO	75	66	65	66	61
prognoses schoolbestuur	74	64	62	64	61

Grosthuiserschool					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	70	66	64	63	62
prognoses DUO	86	80	79	65	67
prognoses schoolbestuur	75	77	79	78	79

De leveling					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	179	169	164	160	155
prognoses DUO	187	174	163	161	159
prognoses schoolbestuur	195	183	177	177	175

Geert Holleschool					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	150	151	149	148	151
prognoses DUO	165	164	156	156	156
prognoses schoolbestuur	169	154	138	126	116

De Caegh				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	406	392	379	376
prognoses DUO	428	423	411	403
prognoses schoolbestuur	414	399	393	392

Bavoschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	171	162	163	157
prognoses DUO	193	181	174	171
prognoses schoolbestuur	196	187	180	170

De Overhaal				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	151	143	135	131
prognoses DUO	123	110	112	105
prognoses schoolbestuur	118	109	107	100

St. Bernadette				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	35	34	33	32
prognoses DUO	36	35	39	35
prognoses schoolbestuur	41	36	33	32

Jozef en Mariaschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	115	114	112	111
prognoses DUO	113	119	126	119
prognoses schoolbestuur	102	96	94	94

De Ark				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	113	115	108	107
prognoses DUO	117	118	115	111
prognoses schoolbestuur	109	112	110	112

Jozefschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	345	326	308	299
prognoses DUO	364	368	373	372
prognoses schoolbestuur	372	369	369	360

Bijlage 6 - vergelijking prognoses I&O Research met prognoses schoolbestuur

De Kelderswerf					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	180	174	172	176	177
prognoses schoolbestuur	164	152	143	140	136
verschil	-16	-22	-29	-36	-41

De Caegh				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	406	392	379	376
prognoses schoolbestuur	414	399	393	392
verschil	8	7	14	16

De Langereis					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	83	83	81	77	78
prognoses schoolbestuur	74	64	62	64	61
verschil	-9	-19	-19	-13	-17

Bavoschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	171	162	163	157
prognoses schoolbestuur	196	187	180	170
verschil	25	25	17	13

Grosthuiserschool					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	70	66	64	63	62
prognoses schoolbestuur	75	77	79	78	79
verschil	5	11	15	15	17

De Overhaal				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	151	143	135	131
prognoses schoolbestuur	118	109	107	100
verschil	-33	-34	-28	-31

De leveling					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	179	169	164	160	155
prognoses schoolbestuur	195	183	177	177	175
verschil	16	14	13	17	20

St. Bernadette				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	35	34	33	32
prognoses schoolbestuur	41	36	33	32
verschil	6	2	0	0

Geert Holleschool					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses I&O Research	150	151	149	148	151
prognoses schoolbestuur	169	154	138	126	116
verschil	19	3	-11	-22	-35

Jozef en Mariaschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	115	114	112	111
prognoses schoolbestuur	102	96	94	94
verschil	-13	-18	-18	-17

De Ark				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	113	115	108	107
prognoses schoolbestuur	109	112	110	112
verschil	-4	-3	2	5

Jozefschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses I&O Research	345	326	308	299
prognoses schoolbestuur	372	369	369	360
verschil	27	43	61	61

Bijlage 7- vergelijking prognoses DUO met prognoses schoolbestuur

De Kelderswerf					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses DUO	170	159	156	157	160
prognoses schoolbestuur	164	152	143	140	136
verschil	-6	-7	-13	-17	-24

De Langereis					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses DUO	75	66	65	66	61
prognoses schoolbestuur	74	64	62	64	61
verschil	-1	-2	-3	-2	0

Grosthuiserschool					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses DUO	86	80	79	65	67
prognoses schoolbestuur	75	77	79	78	79
verschil	-11	-3	0	13	12

De leveling					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses DUO	187	174	163	161	159
prognoses schoolbestuur	195	183	177	177	175
verschil	8	9	14	16	16

Geert Holleschool					
	2015	2016	2017	2018	2019
prognoses DUO	165	164	156	156	156
prognoses schoolbestuur	169	154	138	126	116
verschil	4	-10	-18	-30	-40

De Caegh				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	428	423	411	403
prognoses schoolbestuur	414	399	393	392
verschil	-14	-24	-18	-11

Bavoschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	193	181	174	171
prognoses schoolbestuur	196	187	180	170
verschil	3	6	6	-1

De Overhaal				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	123	110	112	105
prognoses schoolbestuur	118	109	107	100
verschil	-5	-1	-5	-5

St. Bernadette				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	36	35	39	35
prognoses schoolbestuur	41	36	33	32
verschil	5	1	-6	-3

Jozef en Mariaschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	113	119	126	119
prognoses schoolbestuur	102	96	94	94
verschil	-11	-23	-32	-25

De Ark				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	117	118	115	111
prognoses schoolbestuur	109	112	110	112
verschil	-8	-6	-5	1

Jozefschool				
	2015	2016	2017	2018
prognoses DUO	364	368	373	372
prognoses schoolbestuur	372	369	369	360
verschil	8	1	-4	-12